

med Befolkningens Ønsker, og derfor vil man ad ekstraordinær Vej søge Befolkningens Afgørelse fremkaldt.

Som sagt, et Referendum bør efter min Opfattelse være et fast Led i Forfatningen, thi kun derved kan det blive det værdifulde Supplement til det repræsentative System, som det er i Svejts, hvor det er indført. Det bør da ogsaa, tror jeg, være en Magt udefra, som hidfører Folkeafstemningen, det bør være Vælgerne, som, efter at have set en Lov, ved en Begæring sætte dette Apparat i Bevægelse. I Svejts er det endogsaa saaledes, at man ved en Drøftelse en Gang direkte har fastslaaet, at Rigsdagen ikke kan bringe en Lov til Folkeafstemning. Det er kun, naar 30,000 Vælgere slutte sig til Kravet om Folkeafstemning, at den kan bringes til Udførelse.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing har jo sagt, at han ved Forhandlingernes Afslutning vilde anbefale, at dette Forslag henvistes til det Udvalg, som er nedsat angaaende Valgkredsordningen. Det har faaet Tilslutning fra anden Side, og saaledes som hele Sagen i dette Øjeblik ligger for, ville vi ogsaa tiltræde dette Forslag. Jeg tænker mig heller ikke, at Forslagsstillerne vente sig nogen anden Udgang af denne Sag.

N. Jensen: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte, at det var ikke saa meget om at gøre at faa Regeringens Stilling til det foreliggende Forslag at vide, som at der fra Grupperne her i Tinget fremkom Udtalelser om deres Stilling til Forslaget, og idet jeg henviser til, at jeg allerede ved Behandlingen af Forslaget om Valgkredsordningen har udtalt den Anskuelse, at man kunde være med til en begrænset Grundlovsændring, skal jeg udtale, at jeg kan være enig med saavel den højtærede Konseilspræsident som med de ærede Talere, der have sluttet sig til ham, i, at Tiden ikke er inde i dette Øjeblik til at fremkomme med et saadant Forslag, og for saa vidt som det er de ærede Medlemmer for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) og Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), der have sluttet sig dertil, er der jo et Flertal her i Tinget, som deler denne Opfattelse, altsaa er enig med Regeringen. Jeg tror derfor ikke, der er nogen særlig Grund til at føre nogen videre Diskussion om dette. Nu vil der jo, efter hvad vi have hørt, blive Lejlighed til i Udvalget at komme ind paa en nærmere Forhandling om det,

og jeg skal da afvente, om noget saadant maatte kunne føre til, at der kom til at foreligge et Forslag. Indtil dette sker, skal jeg ikke udtale mig videre.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Borgbjerg): Jeg beklager, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) i Dag, som for tre Uger siden, ønskede Grundlovsændringen begrænset til disse tre Punkter. Jeg havde haabet, at det ærede Medlem kunde gaa noget videre. Det kan han maaske ogsaa, men det udtalte han sig ikke om. Jeg nævnte særlig den politiske Valgrets Udvidelse til Tjenestefolk som et Spørgsmaal, vi syntes maatte løses sammen med Spørgsmaalet om dens Udvidelse til Kvinderne, ligesom de to Spørgsmaal blev løste samtidig ved den kommunale Valgretsreform. Det kan være, at det ærede Medlem ikke er nogen Modstander deraf. Det havde glædet mig, om det ærede Medlem, særlig hvis det havde været paa hans Partis Vegne, havde udtalt Tilslutning til, naar man skred til en Grundlovsforandring, hvor Valgretten udvidedes til Kvinderne, at man saa samtidig udvidede den til Tjenestefolkene, som nu i Princippet have faaet kommunal Valgret, ganske vist ikke i nogen høj Grad i Virkeligheden. Der vil være den Forskel, at naar den politiske Valgret udvides til Tyendet, kan man ikke begrænse den til Princippet, saa vil det blive en Reform, der virker faktisk. Jeg haaber ikke, den Omstændighed skulde bevæge det ærede Medlem og hans Partifæller til at modsætte sig den politiske Valgrets Udvidelse til Tjenestefolk, medens man gik med ved den kommunale Valgretsreform, hvor det desværre ikke kom til at betyde stort i Virkeligheden. Det undrer mig ogsaa noget, at det ærede Medlem fra Ringkøbing ikke kunde gaa ind paa den Betragtning, at naar vi skulle skride til en Grundlovsforandring, maa vi tage Spørgsmaalet om den privilegerede Valgrets Afskaffelse op. Det er jo ikke andet end, hvad det forenede Venstre krævede for over en Menneskealder siden. Et af de første af de store Punkter paa det forenede Venstres Program var en Forfatningsforandring i Junigrundlovens Aand, jeg tilføjer selvfølgelig: efter Tidens Vilkaar. Det undrer mig derfor, at det ærede Medlem ikke kunde gaa med til Overvejelser om dette Punkt. Men det ærede Medlem vil jo være med til at lade Sagen underkaste en Behandling i Udvalg, og det kunne vi for saa vidt kun være